

Izhaja, izvešil ponedeljek, vsa letna zbiranja. Uredništvo: ulica Asiskega št. 20, I. nadstropje. Pošta: pošiljajo uredništvo. — Odgovor: Prof. F. Peric. — Lastnik: Tiskarna. — Tisk: Tiskarna. — Znaša za mesec L. 7., 3 mesece L. 32. — In celo leto L. 100. — Za inozemstvo mesečno 5 hr. več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. oamrtica, zabavale, postarice in vabila po L. 1., oglasi denarnih zavodov mm po L. 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj po L. 2. — Oglasi, naročniki in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Mi ne moremo rajati!

V teku cele globoke politične krize, ki je sledila umoru poslanca Matteottija, je bilo naše ljudstvo v Italiji nekoliko nevrtno. Mi smo na tem mestu že ponovno izjavili, da nismo nikakoli politični megalomani, ki bi smatrali postavljati in strmoglavljati režimov za svojo nalogo. Vprašanje, ali monarhija ali republika, ali ta sistem ali drugi, ali ta "izem" ali oni, in vsa slična taka vprašanja, katerih rešitev je združena z dalekosežnimi prevraty, so zadeve, ki se tičejo onih 39 milijonov, kateri se v sedanjih polemikah tolikokrat omenjajo. Ako se odloči 39 milijonov Italijanov za monarhijo, smo tudi mi zanj, ako sprejmejo ti milijoni republik. Režim, ga sprejmemo tudi mi, ako se odločijo za sovjetsko republiko, nam bo tudi prav. In ko to izjavljamo, mislimo, da ga ni jasnejšega načina za ono že več kot znamenito priznanje gotovega dejstva, ki se od nas vedno znova zahteva.

To naše stališče pa nam je vsiljeno, kar moramo posebno naglasiti, da ne bo nesporazumljenosti. Politika vseh dosedanjih režimov — od Giolittijevega do Mussolinijevega — nas narodno tlači in nam napoveduje narodno smrt. V tem oziru ni med posameznimi režimi prav nobene razlike. Edina razlika, ki jo krhavo čutimo na svojem narodnem telesu, je v tem, da postaja pritisk z vsakim letom silnejši in brezobzirnejši. Ako se torej ne moremo hvaliti s prejšnjimi režimi, se moramo tem manj navduševati za sedanjega, pod katerim nam je bil prizadaj s poitalijančenjem naše ljudske sole najhujši udarec, ki more zadeti kak narod.

V takih razmerah je naravno, da ne moremo in ne smemo misliti na monarhizem ali republikanizem, temveč na rešitev našega golega narodnega življenja. Naša borba proti režimu je borba za naše življenje, ki nam ga hoče režim prestrčiti. In ta naša borba se ne razlikuje prav nič od borbe, ki smo jo vodili proti Giolittijevi ali Bonomijevi vladi. Vedno je bila borba za spremembo našega položaja, za priznanje naših pravic, za dosego takih razmer, v katerih bi bil naš narodni obstoj zagotovljen, tako da bi se mogli tudi mi posvečati vprašanju monarhije ali republike in drugim takim splošnodržavnim problemom.

Pod sedanjim fašistovskim režimom smo bolj oddaljeni od tega cilja nego nikdar prej. Toda to smo v neki meri pričakovali. Nikdar si nismo delali iluzij, da se bo pod fašistovsko vlado naš položaj zboljšal. Ujemalo bi se sicer, da bi bila močna vlada, kakršna hoče biti sedanja, obenem tudi pravična, toda to se ni uresničilo. Ene stvari, po kateri se sedanji režim razlikuje od vseh dosedanjih, pa niso mogli pričakovati niti največji črnogledi med nami. Niti najtrdovratnejši pesimist bi ne bil nikdar pomislil, da bi mogli zahtevati oni režim, ki je uradno izjavil, da je cilj njegovi politiki v novih pokrajinah raznarodovanje priključenih Slovanov in da vlada ne bo v nobenem slučaju odnehala od tega cilja — da bi režim, ki nam izkazuje svojo ljubezen na tak način, bil še tako drzen, da bo zahteval od zastopnikov našega ljudstva, naj mu izražajo v imenu istega ljudstva, ki je po sedanjim raznarodovalni politiki tako kruto užaljeno in zadeto, naravnost svojo hvalčestvo in svoje odobravanje!

Ne Nitti, ne Giolitti, Bonomi ne Facta si niso upali priti s takimi zahtevami na dan, pač pa razni zastopniki sedanje Mussolinijeve vlade. Živo nam je še v spominu pritisk, ki so ga vršila politična oblastva pred nekoliko meseci na naše občine, ki je podelila ministrskemu predsedniku Mussoliniju častno občanstvo. Na zakonu, s katerim je bilo odpravljeno naše ljudsko šolstvo, se ni bilo niti še posušilo črnilo in naše občine naj bi podeljevale častno občanstvo predsedniku one vlade, ki je naše ljudstvo tako kruto in brezobzirno udarila! Tedaj je ostal pritisk političnih oblastev brezposeln. Le par občin je šlo na limanice, ogromna večina se je zavdala, da bi pomenila podelitev častnega občanstva obenem tudi odobravanje protislovanke politike sedanje vlade in politično manifestacijo proti samim sebi.

In sedaj zahtevajo razni podprefekti v Julijski Krajini od naših občin zopet slično politično manifestacijo, kakor da bi se bile razmere za naše ljudstvo spremenile in bi bil dan kak povod za manifestacijo veselja in radosti. Goriski podprefekti Nicolotti in razni podprefekti po deželi so poslali županstvom naših občin okrožnice, v katerih jih opozarjajo na odpravo vinskega davka, katerega je bil uvedel Nitti, odpravo, s katero se je država odrekla v prid prebivalstvu 500 milijonov lir letnih dohodkov. Želim biti obveščen — pravi na pr. goriski viceprefekt Nicolotti v svoji tozadevni okrožnici — kakšen vtis so napravili med poljedelci Vaše občine ti plemeniti ukrepi. Bilo bi tudi primerno, da bi ta vtis dobil izraz v obliki sklepa, ki naj se mi sporoči.

Drugi podprefekti pa zahtevajo kar naravnost, naj sklenejo občinski sveti zahalne resolucije na naslov narodne vlade. — Pustimo za hip politično ozadje tega najnovejšega pritiska na naše ljudstvo, da si ga ogledamo najprej v čisto stvarnem oziru. Da je storila vlada prav, da je odpravila vinski davek, o tem ne dvomi noben naš kmet. Ravno tako pa je jasno za vsakogar, da je s tem le popravila napako ene izmed prejšnjih vlad. Nobenemu pametnemu človeku ne pojde torej v glavo, da bi morala naše ljudstvo izražati vladi za

ta ukrep posebno hvaležnost. Vsak misleči kmet se bo moral temveč vprašati, zakaj niso podprefekti izzivali prej, ko je bil vinski davek še v veljavi, ko so našli toliko protestiral proti njemu, zakaj niso tedaj pošiljali županstvom in prefekturam komisarijem okrožnic s pozivom, naj napravijo sklepe proti omenjenemu davku, da bi jih potem sporočili vladi s priporočilom? Tudi je popolnoma neresnično, da bi bilo prav naše ljudstvo obvezano h kakim posebnim hvaležnostim radi odprave tega davka, zakaj do odprave je prišlo vsled agitacije v starih pokrajinah. Končno je tak pritisk tudi v nasprotju z občinskimi in pokrajinskimi zakonom, kateri ne predvideva nikjer, da spadajo v kompetenco občinskih odborov manifestacije radosti ali žalosti povodom izdajanja novih ali odpravljanja starih zakonov. Edina dolžnost, ki jo nalagajo obstoječi predpisi občinskim upravam je ta, da zakon vestno izvajajo in se po njem ravna.

Toda okrožnice podprefekta Nicolottija in drugih podprefektov naše dežele imajo tudi svoje politično ozadje prav tako, kakor ga je imela pred meseci kampanja za častno občanstvo Mussoliniju. Znano je, da je način, kakor je bil vinski davek odpravljen, izzval med opozicijo in vladnimi strankami novo polemiko, v katero se mi nečemo spuščati, gotovo pa ne na ta način, da bi manifestirali za vlado, ki nam je odpravila našo ljudsko šolo. Naše ljudstvo nima prav nobenega razloga, da bi se spuščalo v take svečanostne manifestacije, zakaj manifestirati bomo mogli le tedaj, ko nastopijo take spremembe, da bo naš narodni obstoj zagotovljen in da nam ne bo treba rabiti vse naše sile za borbo za naše golo življenje. Odprava vinskega davka pa ne predstavlja nikake take spremembe.

Kar se tiče politične oportunistične izsiljevanja političnih manifestacij, o tem nečemo izgubiti niti ene besede, prepričajoč gg. Mussoliniju in Federzoniju, naj sama preudarita, kakšno veljavo ima taka "hvaležnost" in tako "navdušenje". Glede našega ljudstva pa naj bodo gg. podprefekti gotovi, da se zaveda, kaj od njega zahtevajo: na eni strani se postavlja naša naravnost na mrtvaški oder, na drugi pa naj bi naše ljudstvo še rajalo! To pa je vendar malo preveč, o žlahtni gospodje!

Mi ne moremo rajati!

Časnikarski kongres za tiskovno svobodo

Solidarnost z uredniki zaplenjenih listov
PALERMO, 27. Na včerajšnji popoldanski seji časnikarskega kongresa se je vršila razprava o vprašanju tiskovne svobode. Incident med delegatom Meonijem in Pirazzolijem se je že predpoldne zaključil. Pirazzoli je namreč videl v Meonijevem poročilu, posebno v onem delu glede tiskovne svobode, gotovo politično tendenco, ki ni bila po njegovem mnenju v skladu s popolno nepolitichnostjo kongresa. Radi tega je zahteval od predsednika pojasnila. Odgovoril mu je dr. Meoni, ki je odločno zavrnil, da bi njegov govor imel kak politično namene. Pirazzoli je bil s pojasnilom zadovoljen in časnikarja sta se nato med burnim ploskanjem zborovalcev objela.

Razprava o vprašanju tiskovne svobode je bila izredno živahna. Končno je bil sprejet dneveni red, ki sta ga predlagala Ambrosini in Di Falco. Resolucija pravi, da VIII. časnikarski kongres poudarja načelo popolne tiskovne svobode in zahteva takojšnjo odpravo novih odlokov, ki omejujejo tiskovno svobodo. Za resolucijo je glasovalo 71 zborovalcev, proti 2, prazno glasovnic je oddal eden.

Nato je kongres sprejel še drugo resolucijo, ki izraža popolno solidarnost zborovalcev s časnikarji, ki so jih zadeli novi ukazi proti tiskovni svobodi.

Na današnji seji je pet delegatov izjavilo, da bi glasovali za resolucijo glede tiskovne svobode, ako bi bili navzočni. Razprava o delovni pogodbi je bila nato zaključena. Na večerni seji se bo izvolil nov odbor.

Med Vatikanom in francosko vlado

Protest francoskih kardinalov proti odpravi poslanstva pri Vatikanu
PARIZ, 27. Izredno zanimanje in tudi ogorčenost je vzbudil skoro v vseh političnih krogih protest francoskih kardinalov proti odpravi francoskega poslanstva pri Vatikanu in proti vpeljavi francoske zakonodaje v Alzaciji, ki pomeni popolno ločitev cerkve od države. Francoski kardinali so namreč poslali predsedniku Herriotu tak protest v obliki pisma. Zelo kočljiv je drugi del pisma, ki pravi, da kardinali, kot apostoli miru, ne iščejo vojne; toda, ako bi jim bila vojna usiljena, bi bili pripravljeni braniti svoje pravice.

Pariski listi dostavljajo nismu najrazličnejše komentarje. "Quotidien" pravi, da je pismo naperjeno predvsem proti vladi in da je bilo sestavljeno v sporazumu z Millerandom in Poincaréom. List pravi, naj Herriot neustrašno sprejme napovedani boj kardinalov, ki grozijo s meščanskim vojnjo. "Petit Parisien" piše, da bo ministrski svet še tekom današnjega dne razpravljal o tem pismu. Podobno piše "Gaulois" in "L'Oevre".

Protialkoholni kongres

COMO, 27. Danes se odpravi tu državni kongres proti alkoholizmu. Prijavljenih je mnogo priznanih strokovnjakov iz Italije in Švice, ki bodo razpravljali na kongresu o sledečih vprašanjih: Alkohol in delo, alkohol in morala, alkohol in delavec, alkohol in duševne bolezni, šola in alkohol, zločinstvo in alkohol.

Radić pojde v Beograd?

BEograd, 27. (Izv.) Vladni krogi presojajo političen položaj zelo optimistično in smatrajo, da je stališče vlade ustaljeno. Za prihodnji teden se pričakuje dogodki, ki bodo sedanji položaj popolnoma razčistili. Med drugim se napoveduje sestanek med Radićem in kraljem Aleksandrom. Verjetno je, da se kralj vrne v Beograd v nedeljo ali najkasneje v ponedeljek. Povratek kralja bo gotovo ugodno vplival na nadaljni razvoj dogodkov. Kralj bo bržkone podpisal ukaz, s katerim se imenujejo novi ministri, pristasi Hrvatske republikanske seljačke stranke, v ponedeljek ali v torek. Novi ministri bi potem prisegli v sredo.

Opozicija še vedno deluje na to, da bi preprečila vstop radićevcev v vlado; vendar pa je izključeno, da bi ji uspelo to delo.

Sklicanje narodne skupščine

BEograd, 27. (Izv.) Danes sta se sestala ministrski predsednik Davidović in predsednik narodne skupščine Jovanović. Razgovarjala sta se o slavnosti ob priliki odkritja čehoslovaškim vojakom, ki so bili ustreljeni na podlagi prekega sode od avstrijskih oblastev v Kragujevacu. Odkritje se bo vršilo v nedeljo. Nadalje sta se posvetovala o političnem položaju z ozirom na sklicanje narodne skupščine. Domenila sta se, da se skliče zbornica 5. oktobra.

Zarota proti jugoslovenskim državljanom

BEograd, 27. (Izv.) Veliko senzacija je vzbudila vest o zaroti makedonskih protijugoslovanov, ki jo je priredila beograjska "Politika". Načrte je izdelal Protogerov sam. Poročilo "Politike" pravi:

"Makedonski komitet je sklenil prirediti v najkrajšem času s obširno napadno akcijo proti Jugoslaviji. Protogerov je na seji makedonskega revolucionarnega odbora naglasil, da je Todor Aleksandrov padel kot žrtev srbske roke. Aleka-paša in Atanasov sta bila le orožje Srbov. Odbor je nato sklenil maščevati smrt Todor Aleksandrova. Maševanje se bo izvršilo na ta način, da ubijejo Makedonci načelnike Jugoslavije in še več drugih uglednih politikov. V zadevnem protokolu je ta sklep vpisan in določen je tudi dan za izvršitev maščevanja, t. j. 27. septembra. Tega dne bi se moral izvršiti atentat v Beogradu na gotove osebe. Ako bodo atentati uspeli — tako računajo Makedonci — se prične s obširno akcijo makedonskega revolucionarnega odbora v južni Jugoslaviji. Protogerov upa, da bo na ta način obrnil pozornost Evrope na Makedonijo. Njegov nastop bi izzval bržkone zasledbo vse zapadne Bolgarije; potem pa bi morale velisile posredovati."

V političnih krogih razpravljajo zelo resno o Protogerovih grožnjah, ki utegnejo izzvati novo krvolitje.

Mednarodni zavod za zasebno pravo

Sporočilo italijanske delegacije v Ženevi
ŽENEVA, 27. Na včerajšnji plenarni seji Društva narodov je italijanski delegat sen. Cippico naznanil, da je italijanska vlada podala nov dokaz svojega zanimanja za Društvo s tem, da je sklenila ustanoviti v Rimu mednarodni zavod za izenačenje zasebnega prava, za katerega je dovolila letni prispevek en milijon lir. Ta zavod bo stavljen pod okrilje Društva narodov in pod neposredno nadzorstvo komisije za duševno sodelovanje. Zborovalci so vzeli to vest z zadoščenjem na znanje.

Obsedno stanje in poštna cenzura v Besarabiji

BUKAREST, 27. Višje oblasti so bile obveščene, da so odšli iz Bukarešta številni individui v Besarabijo, da razširjajo med tamkajšnjimi kmeti tendenciozne vesti, ki bi utegnile ogroziti splošno varstvo države. Vojaške oblasti so se v sporazumu s civilnimi oblastmi odločile, da proglasijo obsedno stanje in uvedejo poštno cenzuro v Besarabiji in posebno v Cotatea Albi, kjer je zbranih mnogo vojaških čet. Vojni minister je zapustil Bukarest, da se pojdi v Besarabijo.

Rusko-poljski spor radi vzhodne Galicije

MOSKVA, 27. Agencija Rosta objavlja: Med Sovjetsko Rusijo in Poljsko so bile ponovno izmenjane spomenice glede poljskega protesta proti izjavi, ki jo je podal Rakovsky na londonski konferenci v zadevi vzhodne Galicije. Sprico dejstva, da so se sovjetske republike odpovedale v risiki pogodbi pravica na ozemlju, ki leži zapadno od sedanje sovjetske državne meje, smatrajo Poljaki izjave Rakovskega na londonski konferenci za vmešavanje v notranje zadeve poljske države.

Odgovor komisarijata pravi, da sovjetska vlada sicer ne zanika veljavnosti pogodbenih členov, vendar pa s tem ni še nikakor rečeno, da se zadovoljuje sovjetska vlada z režimom, ki ga je Poljska uvedla v vzhodni Galiciji.

Sovjetska vlada ne more nikakor priznati sedanjega štata v vzhodni Galiciji, kajti ta statut je bil sestavljen od tretjih vesele, ne da bi bila oni tem soudeležena i Sovjetska Rusija, kar bi popolnoma odgovarjalo temeljnemu principom mednarodne politike.

Podpora poplavljenemu Leningradu

MOSKVA, 27. V svrhu precejne škoda, ki jo je povzročila Leningradu poplava,

in dobitve potrebnih denarnih vsot za vzpostavitev porušenih stavb, se je sestavila vladna komisija sedmih članov, med katerimi se nahaja i Kalinin, Kamenev in Zinovjev. Moskovski sovjet je določil stotisoč rubljev kot podporo oškodovanim družinam, kojih število znaša okoli trideset tisoč. Tudi sindikati in ostale organizacije so prispevati v te svrhe znatne zneske. Vzpostavljena dela so se že pričela in napredujejo hitro. Izmed 103 pokvarjenih podjetij deluje že 74 podjetij.

Španci hočejo za vsako ceno premagati maroške upornike

MADRID, 27. General Navarra je bil imenovan za poveljnika odseka Cente, ker je njegov prejšnji poveljnik Bea Nudes Castro obol. Glasom poslednjih poročil o maroški situaciji, prodirajo španske čete z uspehom proti Centi. Spomenica direktorja izjavlja, da so Španci trdno odločeni ostati v Maroku, da zlomijo sleherni odpor upornikov.

Pismo iz Jugoslavije

LJUBLJANA, 26. 9.

"Radić se je sprijaznil s monarhijo", je najnovejša senzacija Jugoslavije. In kakor vse izgleda, ni ta senzacija nobena častnarska raca, temveč sloni na realnih podlagah. Že po seji vodstva HRSS, ko je bil sklenjen vstop poslancev HRSS v vlado, je bilo jasno, da je HRSS moderirala svojo politiko. Še jasneje je to postalo na shodu v Belovaru, ko je govornik HRSS glasno povdaril, da so interesi HRSS popolnoma identični z interesi države in dinastije. Toda odločilni korak ni bil storjen niti tedaj in ta je bil storjen šele po prihodu ministra Petrovića v Zagreb, ko se je našla platforma za skupno delo in za sklenitev končnega sporazuma med Hrvat in Srbi. Ni nobeno čudo, da je prišlo do tega.

Prvič je bil minister Petrović naravnost poklican, da stopi v pregovore z Radićem. Ob priliki vprašanja verifikacije Radićevih mandatov je nastopil poslanec Nastas Petrović s tako odnošnostjo za njihovo verifikacijo, da je bil kasneje izključen iz radikalne stranke. Gospod Petrović je torej dokazal, da hoče resno sporazum in da se sme njemu zaupati. Pri razgovorih z Radićem pa je to odločilne važnosti, ker naravno je, če je Radić neupravljen in če predvsem vpraša s kom, da se razgovarja. In na to vprašanje mu je mogel gospod Nastas Petrović odgovoriti tudi v drugem oziru zadovoljivo. Gospod Petrović je znan kot sila energičen človek, ki se ne ustraši nobenih ovir in ki gre odločno za ciljem. Tudi v tem oziru je imel Radić dobre izkušnje. Spominjam samo na ukinitev "parcelacije" Hrvatske, kar je izvedel minister Petrović. Kdo bi se na njegovem mestu upal izvesti to nevarno naredbi? Pomisliti je treba, da je voljni kraj gospoda Petrovića v Jagodini v Srbiji in ne kje na Hrvatskem ali preko Drine. Ni pa treba še posebej povdarjati, da si poslanec Petrović za dejanjem, ki je bilo ugodno samo za Hrvate, ni mogel udriniti svojega položaja med srbskimi volilci. Če je imel gospod Petrović vseeno pogum, da je storil nepopularno delo in to kljub strastni protagitaciji radikalov, ki vlada v njegovem okraju, potem je s tem vnovič dokazal, da njegova beseda velja, da se mu sme zaupati.

Gospod Petrović je bil dalje med volilnimi možmi, ki so si ustvarili tla za novo vlado. Prepričan sem, da je bilo ravno odločilne važnosti poročilo o poteku prejšnje vladne krize, ki ga je podal gospod Petrović. Iz tega poročila se je mogel Radić prepričati, kako odločilno vlogo je igral pri reševanju zadnje krize ravno kralj Aleksander.

In ker je Radić spoznal, da je na čelu Jugoslavije kralj, ki zastopa parlamentarizem, ki je zastopnik angleškega monarhizma, zato je mogel tudi Radić pristati na ta kompromis, da se sprijazni z dejstvi, da sicer ostane v načelu republikanec, da pa sprejme monarhijo kot dejstvo in da je tako tudi pripravljen biti kraljevi minister in priseči zvestobo kralju in to zvestobo tudi držati, če ne bi posebi in nepredvideni dogodki zahtevali drugače. V tem zmislu je treba razumeti najnovejši preobrat Radića in s to spremembo smemo biti vsi zadovoljni.

Ni bil Rim sezidan v enem dnevu in ni pričakovati, da bo Radić čez noč pel tako, kakor bi to bilo po godu njegovim včeraj, snjim najljutejšim nasprotnikom, kar bi bilo pač nezmislno. Ne samo, da bi Radić s tako silnim preokretom zgubil zaupanje svojih pristasaev, temveč bi se Radić izstavil tudi očitkom, da je nepošten in eno ko drugo ni bilo od Radića pričakovati.

Stvarno pa je tudi vseeno ali je Radić načelen republikanec ali monarhist, če se udeležuje skupnega dela in če je nehal s svojo pasivnostjo. Glavno je, da pomeni prisostnost Radićevih poslancev v vladi množičen pozitivnega dela, kaj pa si ti poslanci pri tem mislijo, pa je precej stranskega pomena. Vesti iz Zagreba potrjujejo to v polni meri. "Jutarnji list", ki je v dobrih zvezah z radićevci, poroča, da bo glavna skrb nove vlade, da izboljša upravo in da bo tudi na Macedonijo nazirala le kot na upravni problem. In v upravi je v resnici problem Jugoslavije. Če se posreči zboljšati upravo, če se posreči odpraviti najhujše njene grehe, potem ni likvidiran samo hrvatsko-srbski spor, temveč potem je konec odmetništva in rešen je problem makedonskega vprašanja. Tedaj pa bodo tudi naravni zakladi Jugoslavije pričeli po-

lagoma in v vedno rastočem tempu prihajati na dan.

Notranjepolitična kriza je v Jugoslaviji zaključena. Zaenkrat sicer samo faktično, ne še formalno, toda tudi njen formalni konec je blizu in samo vprašanje dni. Vse govorice o kakih izpremembah ali o skorajšnjem padu sedanje vlade so prazne in neutemeljene. Niti zahteva Radića, da morajo biti cilj sedanje vlade skorajšnje volitve, ne predstavlja nobene resne nevarnosti. Preočitna je potreba, da se napravi red. To pa ne gre kar nakrat. Predno bo izveden zakon o korupciji, in dokler se to ne zgodi, ni misliti, da bi se razšla sedanja vladna koalicija. Prešlo bo še precej časa. Potem pa pride takoj na vrsto proračun, ki ga bo enako morala rešiti še sedanja vlada. In ravno hrvatski poslanci imajo največ vzroka, da to zahtevajo, ker drugače ostanejo vse napake sedanjega proračuna, ki so ravno za Hrvate najbolj občutljive.

Ni pa Radićeva zahteva po volitvah čisto brez podlage. Radić pravi, da so volitve potrebne zato, ker se je dosedaj izjavilo za sporazum samo okoli 38 srbskih poslancev, kar pa je premalo. Kakor je s hrvatske strani večina poslancev za sporazum, tako mora tudi večina srbskih poslancev biti za sporazum, ali pa obstoji večna nevarnost, da ne bo sporazum veljaven. Pa tudi tej Radićevi zahtevi je mogoče brez novih volitev zadostiti. Nobena tajnost ni, da je večina radikalnih poslancev pod vodstvom Jovanovića za sporazum. Če zmagaja popolnoma v radikalnem klubu teza Ljube Jovanovića in vstopi njegova skupina v vlado, potem je tudi s srbske strani večina za sporazum in potem so volitve tudi z ozirom na Radićevo željo nepotrebne. In v tej smeri bo šel razvoj jugoslovenske notranje politike in prepričani smemo biti, da bo to dobro za državo in za narod.

Optimisti so zopet enkrat zmagali in upam, da bomo doživeli še dosti porazov pesimistov.

O. P.

Kriza Bolgarske

Že več mesecev se stalno vzdržujejo govorice o predstoječi revoluciji na Bolgarskem. Ni dvoma, da je politična napetost v notranjosti države prikipela do vrhunca. Politični umori, ki se skoraj vsak dan ponavljajo že mesece semkaj, so znak abnormalnih razmer v tej balkanski državi. Vlada Cankova se je morala in se še mora boriti z velikimi notranjepolitičnimi težočami.

Vlada Cankova je vlada enega sloja, t. j. meščanskega. Prejšnja vlada Stamboljiskesa je bila takorekoč tudi predstavnica enega sloja bolgarskega naroda. Toda če pomislimo, da je 90 odstotkov Bolgarov zemljedelcev, tedaj je jasno, da je stranka Stamboljiskesa predstavljala ogromno večino naroda in je imela torej ugodnejše stališče za vladanje države, medtem ko je vlada Cankova predstavljala neznatne manjšine, če gledamo le na število, in se more zaradi tega vzdržati samo z nasiljem.

K temu številčnemu razmerju se pridružuje še vprašanje Makedoncev, ki je vprašanje zase. Gotovo je, da je prišel Cankov na površje deloma s pomočjo Makedoncev, ki jih je do sedaj vodil umorjeni Todor A. Zaradi tega je jasno, da je morala sedanja vlada v Sofiji upoštevati zahteve makedonskih ustaev, ko se je priklopala z njih pomočjo do oblasti.

Kljub medsebojni zvezi pa ni bilo mogoče istovetiti makedonskega gibanja z bolgarsko državo. Zakaj Makedonci pač sprejemajo pomoč Bolgarske, nikakor pa nočejo prodati Makedonije Bolgarom. In tako se je zgodilo, da je nastala država v državi. Zlasti se je to razmerje razvilo po nastopu Cankove vlade. In to razmerje je nevdržno. Nasprotja med enim in drugim se so tako poostila, da je moralo priti do izbruha. S tega stališča nam je presojati tudi nesoglasja v vrstah makedonskih komitejev, ki je dovedlo do umora Todor Aleksandrova. Dve oboženi organizaciji se borita za prvenstvo v državi in sicer državna s sedežem v Sofiji in makedonska s sedežem v Makedoniji (v onem delu, ki je pripadel Bolgarski).

Najlaže se da razbiti kakšna organizacija, če se zanese nesloga med člane. Da se je Cankov režim poslužil tega sredstva, je gotovo, vendar pa je bilo med samimi Makedonci dovolj nasprotstev in gnobil, sicer bi ne bilo prišlo do zadnjih dogodkov.

V naslednjem bismo skušali poiskati nekatere morebitne razloge nesoglasja v taboru makedonskstvušijih. Makedonsko gibanje je starega izvora. Obstajalo je za časa turškega gospodstva na Balkanu, obstajalo je po balkanski vojni in tudi v vojnem času, dasiravno so imeli Bolgari skoraj vso Makedonijo v svojih rokah. Vendar pa se more reči, da niso imeli Makedonci tako popularnega in uglednega vodjo, kot je bil umorjeni Todor A. On si je znal priboriti svetovni sloves in makedonsko gibanje je začelo vzbujati pozornost Evrope. Ni treba še posebej omenjati, da je bilo makedonsko gibanje v stanu resno ogroziti posestno stanje obmejnih dežel Bolgarske. Saj je znano, da so Todorovi ustaši strahovali ljudstvo ob jugoslovenski in grški meji. Bržkone pa je Todor A. izprevidel, da po tej poti nikamor ne pride, zlasti ne potem, ko je zavladala reakcionarna struja Cankova v Sofiji. Zasad se je med tem časom preorientiral v smeri demokracije in nasilna vlada manjšine v Bolgariji je ostala brez prijateljev. Dalje so politični

bločini, ki se dogajajo v Bolgariji, precej diskreditirali vladni režim v Sofiji, diskreditirali pa so tudi gibanje makedonskosti. Naenkrat so stali makedonskosti pred zapadnim svetom kot podporniki takozvanega bolgarskega "fašizma" in njih izredno idealno gibanje za osvoboditev Makedonije se je odločilo za vidni plašč desne reakcije, ki je na zapadu nič manj sovražena, kakor na vzhodu.

In tako je nastala nevarnost, da bi ostali makedonski četaši osamljeni pred svetom, obsojeni na zapadu, obsojeni pri Rusiji, ki je vendarle mejasica Bolgarije. Nastali so spori, razvile se struje.

Iz dosedanjih poročil ni mogoče razvleči, katero strujo v makedonskem četaštvu je zastopal Todor Aleksandrov. Poročila si v tem nasprotujejo.

Izgleda, da obstajata dve struji, če ne tri. Ena struja je za Kankova ter za Veliko Bolgarsko, druga takozvana federalistična je za vstop Bolgarije in Makedonije v federacijo z Jugoslavijo in se razume tudi za zrušitev sedanjega režima v Sofiji. Tretja struja je komunistična in hoče revucijo na Balkanu. Druga struja je torej zemljoradniška, republikanska, odgovarja torej približno Radicevi stranki v Jugoslaviji.

Težko je dognati, h kateri struji se je nagibal Todor A. in kakšni so bili njegovi politični smotri. Ne smemo pozabiti, da se je Todorov zadnje čase blizal Radicu in da mu je v nekem pismu zatrjeval, da ni za reakcijo, da ni nasprotnik sovjetske Rusije itd. V koliko so bila ta Todorova zatrjevanja resnična, ni mogoče ugotoviti, eno pa je gotovo, da se je tudi Todor A. začel oddaljevati od enega strogega samo makedonskega stališča ter se skušal prilagoditi splošnemu seljaškemu in demokratskemu pokretu, ki je vzlel zadnje čase v Jugoslaviji.

Komunistična struja v makedonskem komitetu je najslabša po številu in se za sedaj omejuje na tem, da pospešuje zlom Cankove vlade na Bolgarskem. Po pravici se smejo komunisti smatrati začasne

zavezniki zemljoradniške stranke na Bolgarskem in federalistične struje v četaštvu. Kako je padel Todorov, je težko ugotoviti, tudi ni jasno, h kateri struji je pripadal in kaj je pravezprav hotel. Značilno je, da so ga tovariši ubili, kar pomeni, da so med Makedonci nastali taki spori, ki ogrožajo razdeljati makedonsko organizacijo.

Smrt Todorova pomeni veliko olajšavo za Jugoslavijo. S svojimi četami je ta makedonski vodja neprestano vznemirjal obmejne kraje Jugoslavije, večkrat so pričakovali velike pohode makedonskih četaškov na jugoslovensko ozemlje. Todor A. si je na vse načine prizadeval zainteresirati Evropo za svojo "neodvisno" Makedonijo, toda končal je tragično in njegova smrt je nepopravljivo kompromitirala makedonsko gibanje. Tudi oni evropski politiki, ki so se do sedaj zavzemali za "razčiščenje" položaja na Balkanu, bodo uvideli, da je zavladal v makedonskem gibanju roparski in ubijalski sistem, ki ne more biti v skladu z idealnimi smotri katerega koli osvobodilnega boja. Boj za osvoboditev zahteva samozrtvovanja, sloge in ljubezni. Kdo naj veruje v te čednosti makedonskih vstašev?

Todor A. je bil med onimi, ki je povzročil padec in umorstvo Stambolijskega. Politična sreča je zelo opoteča, zlasti na Balkanu, ki le polagoma prihaja do miru. Najnovejši dogodki v Bolgariji bodo pripomogli do končnega razčiščenja sedanjega motnega položaja.

Smrt Todorova ne pomeni še konec makedonskega gibanja. Vendar pa ne bodo avtonomisti (t. j. ona struja, ki je za Cankova) imeli one moči, kakor so jo imeli do sedaj. Prav verjetno je, da se bodo razni pogajarji pulili med seboj za prvenstvo ter na ta način vnesli anarhijo in itak malo disciplinirano neredno vojsko četašev. Možnost meščanske vojne v Bolgariji zadobiva s težko krizo v taboru makedonskosti, vendar več verjetnosti. Sedanji režim v Sofiji je svoj položaj še bolj poslabšal, odkar je zanesel ogenj nesloge v tabor svojih zaveznikov.

gre gor. Kaj naj bi obilno opisoval trnje pot de wha, zadostuje, ako povem, da so izurjeni planinci izjavili, da je bujica reber, nego na Triglav in mi neplaninci smo pomemni, da smo, čeravno v potu svojega obraza, dobesedno priplezali do vrha, odkoder se nam je za plačilo nudil proti severovzhodu prekrasen razgled, medtem ko so nam proti jugozapadu megle vse zastirle.

Posedli smo na vrhu okrog podstavka onega od strele raztrešenega spomenika, vsled katerega je bilo našemu dobremu gorskemu ljudstvu prizadano toliko gorja. Kakor vedno, tudi takrat nismo imeli preveč časa za odmor, morali smo v dolino čim prej, da ne zamudimo popoldanskega vlaka. Nastopili smo pot navzdol proti Drežnici, kamor smo prišli močno utrujeni. Od tam do Kobarija in dalje do Sv. Lucije smo se poslužili neplaninskega sredstva "lejtrenc", da ne bi zamudili še večernega brzovlaka.

Tako je končal naš lepi in zanimivi izlet na Krn. Ob slovesu smo si obljubili, da se spet enkrat vrnemo tja gor.

K premijeri Cankarjevega "Pohujšanja"

Ce listamo po Cankarjevih stvareh, naletimo pravzaprav na trije različni Cankarje: na Cankarja — realista, na Cankarja — mistika in na Cankarja — satirika. Vsakega pa se je Cankar — satirik kasneje razvil. K temu so mnogi pripomogle razmere v naši domovini.

Cankarjevo prvo knjigo je dal ljubljanski škof zaradi njene pohujšljivosti zažgati. Ob vseh naslednjih Cankarjevih knjigah si čul stalen refren kritikov, da so njegove stvari pohujšljive, da presaja pisatelj k nam francosko dekadentsko literaturo. To so kritiki tolikokrat ponavljali, da so začeli ljudje naskrivaj brati Cankarja iz same želje po pohujšanju. To je Cankarja tako vžgalo, prijel je za bič in je začel udrihati po teh hinavskih ljudeh. Tako je nastalo "Pohujšanje v dolini Sentflorjanski".

Umetnik, ki tu nastopa, je Cankar sam, njegova lepa Jacinta je njegova muza, je njegova umetnost, ki mu samo zaradi svoje pohujšljivosti pripomore do blagostanja.

Da je stvar bolj zanimiva, je dal Cankar temu jedru sledečo vsebino:

Dolina Sentflorjanska, t. j. slovenska domovina, že znana daleč naokoli po svojih čednostih. V resnici pa so Sentflorjanci najmanj taki grešniki kot vsi drugi. Pred 25 leti so našli ob potoku nezakonsko dete in tedaj je bilo vedno zgražanja in povpraševanja, kdo sta ta dva grešnika v tej čednosti dolini. V resnici je bila županja mati, a oče, kdo bi vedel! Ali štacunar ali dacear ali župan ali notar ali cerkovnik! Vsi ti in še drugi so bili grešniki in vsak je natihoma mislil, da je pravi oče on sam.

To je izbral umetnik Peter, ki je prišel s svojo lepo Jacinto in z zlodejem v dolino Sentflorjansko in se je izdal za onega nezakonskega otroka. Stopil je pred župana, razodel mu je zahteval od njega podpore z grožnjo, da drugače raznese to sramoto. Stopil je k županji, nazval jo je mater in je zahteval, naj ga denarno podpira. In tako je zagrabil vse: dacearja, notarja, cerkovnika in vso dolgo procesijo čednostnih rodoljubov. Vse je izsesaval, živel je razkošno na njih račun, dobil je grad, dobil je vsega česar si je pozelel. In ko je prevaril celo hudica samega, je nenadoma izginil s svojo lepo sopotnico v noč.

Dejanje v tej farski je živahno in polno komičnih prizorov, satira je kot bič, tipi mojstrsko izklesani.

Predstava začne nocoj točno ob 8. uri zvečer v dvorani DKD pri Sv. Jakobu.

Igro režira g. Terčič, član ljubljanskega gledališča, ki gostuje tudi v glavni ulozi. Ulogo Jacinte igra gdca Štepančičeva.

Predprodaja listkov od 10—12 v dvorani DKD. — Otrokom izpod 14 let ni dovoljen vstop.

IZPLAČEVANJE DRŽAVNIH POKOJNIKOV.

Delegacija državne zakladnice v Trstu javlja: v svrhu izplačevanja državnih pokojnikov za mesec september, ki ga izvrši kr. zakladnica v Trstu, trg Nicolò Tommaseo 3, se določa sledeči red:

1) Civilni in vojaški upokojeanci bivšega režima, vključno vpokojeanci južne in državne železnice.

a) Vdove in sirote: 30. septembra od št. 1 do 609; 1. oktobra od 610 do 1204; 2. oktobra od 1205 do 2049; 3. oktobra od 2050 do 3008; 4. oktobra od 3009 do 8638; 5. oktobra od 8639 do 10526; 7. oktobra od 10527 nadalje. Vhod v ulici Canal Piccolo.

b) Vpokojeanci: 30. septembra od št. 150 do 1060; 1. oktobra od 1061 do 2480; 2. oktobra od 2481 do 7098; 3. oktobra od 7099 do 9998; 4. oktobra od 9999 do 12658; 6. oktobra od 12659 do 14339; 7. oktobra od 14340 nadalje. Vhod na trgu Verdi.

2) Invalidi, vdove in sirote bivše avstrijske vojske:

c) Invalidi: 8. oktobra od št. 1 do 2100; 9. oktobra od 2101 do 8400; 10. oktobra od 8401 do 20100; 11. oktobra od 20101 nadalje.

d) Vdove in sirote: 8. oktobra od št. 1 do 700; 9. oktobra od 701 do 1370; 10. oktobra od 1371 do 6200; 11. oktobra od 6201 do 11000; 13. oktobra od 11001 nadalje. Vhod v ulici Canal Piccolo.

On. Finzi in «L'Italia». On. Finzi je tožil tukajšnjo revijo «L'Italia» radi dveh člankov, ki spravlja Finzi v zvezo z Matteottijevim umorom. Razprava, ki se je imela vršiti v petek, se ne bo več vršila, ker je on. Finzi na podlagi izjave, ki sta s podala ravnatelj omenjene smotre Francesco Villasantia in urednik G. V. Sampieri, umaknil tožbo. Izjava pravi, da omenjena gospoda obžalujeta, da sta on. Finzi po krivici pripisovala čin, ki ga ni izvršil.

Društvene vesti

Učiteljsko društvo za Trst in okolico bo imelo odborovo sejo 29. t. m. ob 3 popoldne pri Sv. Ivanu. — Predsednik.

M. D. «Zarja». Jutri ob 19.30 odborova seja starejša in novejša odbora. Točnost! — Predsednik.

D. K. M. Tommaseo. — Trst. Jutri v popoldne dne 29. IX ob 16. uri redna odborova seja. — Predsednik.

«KOLASI». Danes ob navadnih uri poudarja vajo. Zadržati odpušča vajo radi odsotnosti povodov.

Zora. — Rojan. Vsi člani in članice danes ob 3 pop. na igrišču Adria h tekmi Hazena Adria. Prosveta.

Slov. akad. ler. dr. «Balkan». Vsem starešim, članom in ostalim čen. povabljenjem javljamo, da se vrši danes ob 10. uri dop. v dvorani DKD pri Sv. Jakobu XXVIII. občni zbor (ki bi se imel vršiti 19. t. m., a je bil kakor znano, prepovedan) Dnevni red je sledeč: 1. Pozdrav in nagovor predsednika. 2. Prečitanje zapisnika. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Poročilo knjižničarja. 6. Poročilo raznih odsekov. 7. Poročilo preglednikov. 8. Poročilo društvenega razsedišča. 9. Odobritev poslovnika. 10. Volitve. 11. Skladnost. K polnoštevilni udeležbi vabi — Odbor.

Javna knjižnica v Rojnu. Danes ob 10 se odprti v Rojnu pri ex «Maria Longa» javna knjižnica pod vodstvom «Mlad. društva Zarja». Na razpolago je že precejšnje število knjig raznovrstne vsebine. Upamo, da bo naše zavedno občinstvo pridno posevalo to novo knjižnico in ji tako pripomoglo do njenega razvoja.

Srednjeskolsko združenje. — Trst se zahvaljuje tem potom Konsumnemu društvu v Škedenju za dar Lit 25. — Odbor.

M. D. P. — Trst. Danes jutraj ob 10. se staaek hazenašic. Vse in točno! — Načelnik.

Čitalnica pri Sv. Jakobu sklicuje za ponedeljek sestanek vseh članov dramatičnega odseka. Po sestanku bo bralna vaja za «Tuji kruhu».

Glasbene-dramatični večer pri Sv. Jakobu. Prihodnjo nedeljo se predstavijo na šestjakobskem odru najboljši moči «Glasbene Matice», Mladinskega društva «Prosvete», «Dramatičnega društva» in «Čitalnice» pri Sv. Jakobu. Ne bo to ena izmed navadnih veselic, ampak nudi se bo umetniški užitek, ki ga tako pogrešamo pri naših sedanjih prireditvah. Predstavili se bodo občinstvu zopet naši znanci iz prejšnjih časov: baritonist Emil Sušnik nam zapoje tri lepe pesmi, Marij Sila in Albert Širok nam podest odloček iz Cankarjevega «Hlapca Jerneja», člani M. D. Prosvete pa nastopijo poleg recitacije Zupančičeve «Zebjarske» po L. Fišerju in še s Cizmerjevo «Masko satana», ki je vsakokrat, ko se je predstavljala, žela buren aplavz. Razen teh pa nastopijo najboljši moči «Glasbene Matice» kakor Vrabec, Malič in Božena Širok. Tudi naš znanec Fr. Venturini bo pomagal na klavirju. Začetek točno ob 7 zvečer. Vstopnina 4 L. Sedeži 2 L.

SPORT

DANES popoldne ob 14.30 se vrši na igrišču S. D. Adria nogometna tekma med močno četo S. D. Adria ter četo M. D. Zarja. Rojan. Ob 16.30 se vrši istotam revnana tekma med hazenaškima četama MDP-Trst ter S. D. Adria. Ker obetate obe tekmi biti zanimivi, smo trdno prepričani, da nas slavno občinstvo tudi takrat polnoštevilno poseti ter vzpodbudi k nadaljnjemu delovanju.

Važno za vsa sportna društva Julijske Krajine! Vsa sportna društva in društva, ki med drugim gojijo tudi sport s sedežem v Trstu in bližnji okolici, so naprosena, da pošljejo po enega zastopnika na važni sestanek, ki se bo vršil v sredo 8. oktobra 1924. v restavraciji Alla Posta ul. Giorgio Galatti (nasproti poštni palači) ob 21. zvečer.

Sportna društva in društva, ki med drugim gojijo tudi sport in imajo sedež izven Trsta in bližnje okolice, in sicer vsa taka društva iz vseh krajev Julijske Krajine, so naprosena, da pošljejo svoje natančne naslove do 7. oktobra 1924 v zgoraj omenjeno restavracijo, in to da lahko stopimo v korespondenčne stike z njimi.

Vsa sportna društva, ki so že ustanovljena, ki se ustanavljajo ali ki se mislijo ustanoviti, odzovite se brez izjeme temu vabilu. Gre za zelo važno stvar. — Sklicatelj.

«Sportno-izobraževalni krožek» pri Sv. M. Magdaleni. Danes ob 10.30 predp. odborova seja v navadnih prostorih. — Tajnik.

M. D. «Zarja». — Rojan. Ker se danes napovedana revanšna tekma z «Associazione Calcio» — Rolano ne bo vršila in bodo nogometisti tekmovali s sportnim društvom «Adria», se ne smidejo ostali člani, kot sklenjeno na izvanrednem občnem zboru, ob 13.30 uri, ampak šele ob 14.30 pred cerkvijo. Od tam gredo potem na Kontovel. — Predsednik.

Nogomet. V nedeljo dne 5. X. se bo vršila na igrišču «Jadrana» v Kozini prijateljska nogometna tekma med «M. D. P. Opčine» in «Jadrantom» — Herpelje Kozina.

Iz tržaškega življenja

Vzoren soprog. Zasebnica Antonija Mogorovič, stanujoča v ulici Economio št. 16, se je sinoči sprla s soprogom, a je zelo slabo naletela. Mož je bil očividno zelo slabe volje, kajti zdelal je svojo nezmožnost zakonsko polovico tako hudo, da se je moral zažeti na rešino postajo, kjer ji je zdravnik obeval tri velike krvave bumke na glavi. Mogorovičeva bo čutila kakih 10 dni posledice soprogevo ljubeznjivosti.

Okraden v tramvaju. Neprijetno presenečenje je doživel v našem mestu trgovec Albert Duranto, doma iz Rima. Ko se je predčverjajšnjim vozil na tramvaju na progi Škedenj-Bošchetto, mu je neznan zlikovec ukradel iz notranjega žepa suknjaka listnico z zneskom 6512 lir. Uzmovci je izvršil svoj posel s tako spretnostjo, da ni Durante nič čutil; šele ko je izstopil iz tramvaja, je zazpal, da je listnica izginila. Okradenec si ni vedel drugače pomagati, kakor da se je podal na kvesturo ter tam prijavil dogodek.

Avtomobil je podrl večeraj predpoldne na trgu Garibaldi 66-letno Katarino Bratos, stanujočo na Vrdeži št. 20; zadobila je par nenevarnih prasov po levi rami in nogi. Z istim avtomobilom je bila prepeljana na rešilno postajo, kjer je dobila potrebno pomoč.

Nezgoda pri delu. V tovarni strojev Stabilimento Tecnico Triestino se je večeraj jutraj ponesrečil težak Andrej Šuka, stanujoč v ulici S. Pelico št. 1. Pri prevažanju premoga je prišel z desno nogo pod kolo vagončka, ki mu je ud hudo poškodovano. Ponesrečenec je dobil prvo pomoč od na lice mesta poklicanega zdravnika rešilne postaje, nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico.

Nadebuden deček. Zgodaj je zašel na kriva pota 15-letni Gabrijel S., doma iz Škedenja. Večeraj predpoldne je na trgu Ponterosso segel neki branjevki v žep in zgrabil pest drobiža. A imel je smolo. Neki mestni stražnik je mladega zlikovca, ki se je bil spustil v beg, prijel ter ga odvedel na bližnjo postajo mestnih stražnikov, odkoder je bil po zaslišanju odveden v zapor.

POROTNO SODIŠČE

Prijateljski odnosi med policijskim agentom in hudodelcem. — Kaj so izpovedali oškodovanci in priče.

Ob 9.30 je predsednik sodnega dvora otvoril razpravo ter je začel nato z zasliševanjem oškodovancev in prič.

Oškodovanec Ivan Stokovatz, star 39 let, je povedal, da ga je vprašal njegov brat Vincenc, ali pozna koga, ki bi prodal nekaj kokaine. On je poznal nekoga Capato, ki je bil uslužben na parniku, s katerim je potoval v Egipt, ter je šel k njemu na dom, da bi se zmenila, če mu bo mogoče, da mu preskrbi par kilogramov tega strupa. Par dni pozneje je bil on zopet pri njem na domu radi kokaine. Pri tej priliki pa so prišli v stanovanje vsi obtoženci ter so izvršili preiskavo, ki pa ni imela nobenega uspeha.

Preds.: Vam je zaplenil obtoženec Mosettig kaj denarja?

Oškodovanec: Da, 950 lir.

Preds.: In denar ste dobili potem nazaj?

Oškod.: Ne, tega čakam še danes.

V tem se oglasi obtoženec Mosettig ter pripomni, da to ni res, denar da mu je vrnil.

Oškodovanec Karl Capato, star 33 let, je opisal, kako je prišel na njegov dom Stokovatz radi kokaine in kako je izvršil Mosettig preiskavo ter mu zaplenil 800 lir.

Preds.: Ste dobili vi potem denar nazaj?

Oškod.: Ne, denarja nisem videl več.

Pri tej priliki je predsednik prečital zapisnik, iz katerega je razvidno, da je Mosettig izjavil v preiskovalnem zaporu, da je vrnil Capatu onih 800 lir.

Nato je predsednik prečital zapisnik izpovedi odsodnega oškodovanca Alberta Stoka; v zapisniku opisuje Stok, kako je prišel ob svoj tobak in kako je dobil od Mosettiga 150 lir. — Oškodovanec Grünwald je odsoten; nahaja se baje na Dunaju.

Priča Vincenc Stokovatz (sedaj v zaporu radi razpečevanja ponarejenih bankovcev) je povedal, da se je seznanil z Meulo, in ta ga je vprašal, ali pozna koga, ki bi prodal kokaino. On se je obrnil do brata in ta se je potem s svoje strani obrnil do Capata. Za časa preiskave v Capatovem stanovanju se je tudi on nahajal tam ter je natančno videl, kako je Mosettig zaplenil bratu in Capatu one svote denarja.

Matana Anton, finančni funkcionar, je izprijal, da mu je izročil eden izmed obtožencev 39 skateli cigaret. Zadevo je stavil na zapisnik in se ni potem več brigal za stvar.

Vedrich Lucija je povedala, da so prišli policisti v njeno stanovanje ter zaplenili omot tobaka, katerega je par dni prej pustila tam neka ženska, po imenu Marija iz Prestranka. Druga ne ve.

Rozalija Hübel je tista, pri kateri je stanoval Grünbaum. Mož je stanoval pri njej le par dni ter je nato zbežal baje na Dunaj. Policisti so uvedli pri njej na stanovanju preiskavo ter zaplenili večjo količino tobaka. Tobak je bil seveda od Grünbauma.

Capata Alberta je opisala, kako so prišli policisti v stanovanje ter izvršili preiskavo. Njej je prišlo od straha slabo in ni potem več videla, kako se je iztekla preiskava.

Marija Osterman je opisala Razema kot nenormalnega človeka. V svoji mladosti je zelo rad nagajal ter se je včasih tako obnašal, da mu je mogel vsakdo prisoditi, da ni prav pri čisti pameti. — Na vsak način — je dodala ženska — poznam Razema še ko je bil mlad, in vem tudi, da je umrl njegov oče blazen v norišnici. Njegov ded pa je bil strašen alkoholik.

Priči Ivan Palin in Fran Stopar nista povedali nič važnega.

Razprava se je končala okoli polne ter se bo nadaljevala v ponedeljek jutraj ob 9. uri. Govorila bosta državni pravdnik in branitelj.

Razvrstitev invalidov in poboljšancev v kategorije

(Gl. «Edinost» od 18., 21. in 25. t. m.)

PRIPOMBE.

Besede «težke, znatne itd.» rabljene v svrhu označenja mere nekaterih obolenj, se razumejo v razmerju s stopnjo invaliditete one kategorije, v kateri je bolizen zapodena.

Pod izrazom «absolutna, popolna, celotna» v zvezi z izgubo organov ali njihovega delovanja, se razume celotna izguba, brez ozira na ostanke organov ali njihovega delovanja, ki ne predstavljajo nobene koristi glede sposobnosti za koristnosno delo.

V slučaju več obolenj obenem, se upošteva mera ene efektivne nesposobnosti, ki je povzročena po skupnosti obolenj.

Desna, leva okončina ter njih deli se morajo smatrati v njih pravem anatomičnem in fiziološkem pomenu, kakor pripadajoči in sicer desni ali levi polovici telesa.

Vendar v slučaju ugotovljenega levicarstva se mora smatrati določeno mero invalidnosti za desno gornjo okončino odgovarjajočo levi okončini in nalično leve za desno.

Pod popolno izgubo katerega koli prsta na roki ali na nogi se razume izguba vseh členov, ki tvorijo prst.

Ce je invalid s člani prsta izgubil tudi pripadajoči metakarp ali metatarz, bo moral izpovedati uvaževati funkcionalno škodo, ki je povzročena na roki ali na nogi, in izjaviti na ta način stopnjo invaliditete v svrhu uvrstitve obolenja samega v ono kategorijo, ki obsega enakovredna obolenja, v kolikor ni slučaj že določeno naznačen v razpredelnicah.

Ostrina vida se mora vedno določiti na razdaljo ali v mirnem stanju akomodacije na ta način, da se popravijo eventualne preje obstoječe napake refrakcije, in se upošteva, kolikor se tiče zmanjšanja ostrine vida po popravilu, poslabšanje, ki se lahko upravičeno pripisuje utrpjenim poškodbam.

Potreba ugotovitve ostrine vida v vseh slučajih očesnih poškodb zahteva nekaj razjašnjenj, ki so nujno potrebna za one izvedence, ki se niso specializirali bavili z oftalmologijo (očesnimi boleznimi).

Ulomki ostrine vida, ki so navedeni v raznih kategorijah obolenj, se nanašajo na rezultate, ki se dosežejo pri uporabi stenskih tabel tipa De Wecker in Baroffio, katere temeljijo na Snellenovem principu in so sedaj najbolj znane in razširjene, posebno v naših vojaških bolnišnicah.

Ako se določi — kakor navadno — na podlagi tabel te vrste ostrina vida (V) na stalno razdaljo 5 metrov med optotipom (tabelo) in preiskovano osebo, se vdobe sledeče gradacije: na 5 metrov V = % ali V = 1 (normalen; na

DNEVNE VESTI

„Popolo di Trieste“

je objavil včeraj članek, v katerem se zaganja v Slovane, ker se nečjejo sprijazniti s svojo usodo. Seveda z usodo narodne smrti! Članek se je postavil na stališče lovcev, ki po končanem uspešnem lovu, ob kozarcu rujnega vinca, z ustreljeno divjačino pod nogami, zbijajo razne šale in dovipe. Tudi mi smo le nekaka divjačina, ki je postala plen velikih lovcev zadnje svetovne vojne. Da pa je treba, da naši sodeželani italijanske narodnosti gledajo na nas in naše vprašanje vendar le malo drugače nego ošabni lovci na svojo ustreljeno divjačino, to bomo dokazali «človekoljubnemu» člankarju pri «Popolo di Trieste» v prihodnji številki.

Važno za upnike bivšega avstrijsko-ogrskega bivšega avstrijskega in bivšega ogrskega carja

Kakor smo že poročali v številki od 4. julija t. l., med Italijo z ene strani in med Avstrijo in Ogrsko z druge strani ni sicer še prišlo do sporazuma o tem, kdo bo moral plačati upnike treh državnih erarjev bivše monarhije, ki bivajo v novih italijanskih pokrajinah. Vendar se je z dogovorom od 6. 4. 1922. določilo zasedati vsaj to, da avstrijski in ogrski likvidacijski uradi ugotovijo obstoj in višino terjatve. V to svrhu je treba terjatve, kolikor se niso priiglašene, priglasiti najpozneje v šestih mesecih od dneva izmenjave ratifikacij omenjenega dogovora. V našem prvem poročilu, od 4. 7. t. l., nismo mogli povedati, od katerega dne teče šestmesečni rok, ker se oblastva niso bila pobrigala za to, da bi se razglasil tudi dan ratifikacij. Sedaj pa sporoča tukajšnja prefektura, da se vsaj v razmerju med Italijo in Avstrijo šestmesečni rok mora šteti od 1. majnika t. l., tako da zapade s koncem prihodnjega meseca. Radi popolnosti omenjamo, da je ukaz-zakon od 13. 12. 1923. glede izvršitve dogovora od 6. 4. 1922. bil objavljen v uradnem listu od 21. 4. 1924. Priiglastitve terjatve je treba vložiti pri tukajšnji prefekturi ali pri italijanskem poslanstvu na Dunaju. Rok za terjatve proti bivšemu avstrijskoogrskemu in bivšemu ogrskemu erarju še ni začel teči, ker zadnji dogovor še ni stopil v veljavo.

Počitniška akcija

V ponedeljek 29. sept. ob 21.10 zvečer (dž. kol. pri Sv. Andreju) se vrnejo otroci iz Cerkan, Novakov, Orehka pri Cerkanem, iz Idrije ob Bači, iz Cuž, Kanala, Nehovega, Lovišča in iz Vrtojbe.

V torek 30. sept. ob 18.30 (juž. kol.) se pripeljejo otroci iz Il. Bistrice in Trnovca.

V sredo ob 21.10 zvečer (drž. kol.) se vrnejo otroci iz Kobarija, Idrijskega, Krede, iz Slapa ob Idriji, Čezsoče, Mlinskega, Kamnega, Podmela, Livka, iz Ravnega (Raven) pri Livku, iz Bukovice pri Gorici.

V sredo 1. okt. ob 8. uri zvečer s korijero — otroci iz Bukovja, Gorenjega, Predjame, Zvanutov pri Lozicah, iz (Stran) Strani, Vel. Ubelskega in iz Razdrtega.

V četrtek 2. okt. ob 12.10. uri (južna žel.) otroci iz Prestranka, Matenjevasi, Rakitnika, Slavine, Koč, Orehka in Sela pri St. Petru, iz St. Petra, Trnja, Klenike in iz Petelini.

V petek 3. okt. s korijero ob 8.30 jutraj do spejo otroci v Trst iz Cola, Goč, Lož in Senabora. — 2. d. Uduž.

Prireditve magdalenske podružnice S. D.

Danes priredi magdalenska podružnica Sol. društva s sodelovanjem magdalenske mladine veseličo združeno z veliko prijateljsko zabavo v vseh prostorih gostine gospoda Ponkraske pri Sv. Ani, po starem pri «Subietti». Pri veselici sodeluje magdalenska mladina s svojim mandolinističnim zborom ter s svojimi mladimi diletanti, kateri bodo uprizorili dve slovenski igri. Po končani prireditvi, se bo razvila pri pogrnjenih mizah počitna slovenska zabava.

7/5 m V = 1/5 ali V = 1/5 ali 10 m V = 1/5 ali V = 1/5 ali 15 m V = 1/5 ali V = 1/5 ali 20 m V = 1/5 ali V = 1/5 ali 30 m V = 1/5 ali V = 1/5 ali 40 m V = 1/5 ali V = 1/5 ali 50 m V = 1/5 ali V = 1/5.

V gorinavedenih ulomkih predstavlja števec 5 stalno razdaljo, med osebami, ki je podvržena preiskavi ter optotipom, a imenovalec izraža v metrih razdaljo, na katero normalno oko vidi črke ali odgovarjajoča znamenja v določeni vrsti tabele. Če n. pr. oseba pri preizkušanju razločuje na razdaljo 5 metrov samo črke ali znamenja, ki jih normalno oko vidi iz daljave 40 metrov, tedaj je ostrina vida zmanjšana na 1/8 ali V = 1/8.

Če se izkaže, da je ostrina vida manjša kakor 1/50 (V = 1/50) ali če se iz razdalje 5 metrov ne razločujejo niti črke ali znamenja večje oblike, kakršne jih vidi normalno oko iz razdalje 50 metrov, je treba osebo približati optotipu (ali pa nasprotno) ter vsled tega nadomestiti števec 5 (stalna razdalja) s števeci 4; 3; 2; 1; ki ne predstavljajo več stalne razdalje, ampak spreminjajočo se, in iz katere oseba razločuje vrsto najmanjših črk ali znamenj zidne razpredelnice. Če n. pr. oseba, ki se mora preiskavati, razločuje črke ali znamenja, ki jih normalno oko vidi iz razdalje 50 metrov, jedva iz razdalje 2 metrov, je ostrina vida zmanjšana na 1/25 ali V = 1/25.

Pod 1/50 — ulomek, ki znači vizus (vid), s katerim je mogoče razločevati iz razdalje 1 metra črke in znamenja, ki jih normalno oko vidi na 50 metrov — se ne daje ostrina vida določiti na drug način, nego s štejem prstov na kratko razdaljo od očesa (V = prsti na 50, 30, 0,10 cm).

Pri nižji stopnji je vizus (vid) omejen na navadno in samo zaznavanje gibanja roke ali predmetov večjega obsega.

Pod absolutno slepoto se mora razumeti popolna izguba čuta oblike in vsled česar dosledno smatrati za absolutno slepoto tudi one slušaje, v katerih je izgubljen omenjeni čut, a obstaja še zaznavanje gibanja rok in debelih predmetov ali pa je deloma ali v celoti ohranjena samo še občutljivost za svetlobo.

Obolenja ušesa se morajo vedno ugotoviti z najbolj natančnimi metodami, posebno pa vsa ona, ki zadevajo spremembe sluha.

Vsled tega bo morala sodba o popolnem oglušenju ali o stopnji zmanjšanja sluha temeljiti le na natančni in celotni funkcionalni in otoskopični preizkušnji.

Pri presoji gnojnih obolenj srednjega uha, se mora smatrati za težko komplikacijo obstojanje izrastkov timpanične votline, polipov, zdrbovite notranjih ušesnih koščic (kostna gniloba), kolesteatoma.

Pri labirintični vrtoglavosti pa se more izreči sodba, dokler se ne vršijo v vrhu določite značilne, moči in posledice poškodbe vse ugotovite in na splošno, po najmanj šestmesečnem opazovanju, da se lahko ugotovi, da vrtoglavost ni odvisna od navadnega labirintičnega pretresa.

Posledice pljučnih in izvenpljučnih bolezni tuberkularne narave, kakor so lahke, se lahko pripišejo v eno kategorijo, nižjo od pete.

Vesti z Goriškega

Dornberg. Danes ob 15.30 priredi »Čitalnica« veselic v dvorani »Posojilnice in hranilnice«. Na sporedu je več pevskih točk in Jalenova drama »Dom«.

Učiteljsko društvo za goriški okraj bo imelo svoje redno letno zborovanje 2. oktobra t. l. ob 10. uri v Trgovskem domu v Gorici po slednjem redu:

1. Letno poročilo o društvenem delovanju. 2. Slučajnosti o šolski reformi. 3. Pregled društvenega računa. 4. Volitev treh računskih pregledovalcev. 5. Volitev društvenega odbora. 6. Pridite vsi, da vzbudimo svojo polstoletno prosvetno in stanovalno organizacijo k novemu delu za blagor šolstva in učiteljski odbor.

Vremenska katastrofa v baški dolini. Dodatno k našemu večeršnjemu poročilu poročamo, da je od poplave prizadeta predvsem že tolikokrat in tako težko preizkušena baška dolina in da je neurje divjalo z največjo silo in doseglo svoj višek v četrtek zjutraj med 9. in 11. uro. Škoda, povzročena po neurju, je ogromna. V Podbrdu je hudournik porušil eno hišo in en hlev ter odnesel s seboj eno prešičje gnezdo; nekatere iz mladih prešičev so potegnili še žive iz vode v Bači pri Sv. Luciji, njihove matere pa menda dosedaj še niso našli. Človeških žrtev, na srečo, ni bilo nikakih, pač pa je, kakor smo že omenili, neurje zahtevalo ogromne materialne žrtve.

V bližini Podbrda je ogrožal hudournik železniški most, okoli katerega se je nakopila velika množina izruvanih dreves in lesa, ter je poplavljal tri železniške hiše, od katerih je bila ena v veliki nevarnosti. Njeni prebivalci so morali preživeti par grenkih ur v neprestanem strahu, da se poslopje zrúti ter da jih odnese razbesnelo vodovje, vsaka pomoč pa je bila izključena. Ravnotako je bil v resni nevarnosti tudi most med Hudajžno in Grahovim, ob čigar stebrih so se tudi nakopile ogromne množine izruvanih debel in drugega lesa, vsled česar je voda poplavlja železniško progo. Jutranji vlak se je moral radi tega ustaviti v Grahovem in potniki, namenjeni v Podbrdo, so morali prestopiti na drug vlak. Voda je odnašala s seboj cele njive in travnike, v senikih shranjeno seno, za prodaj in izvoz pripravljeni les, tako da so nastajali praveci plazovi, ki so napravili cesto po baški dolini neprevozno in skorajda tudi neprehodno. Mlina v Zarkovcu in v Koritnici sta bila v skrajni nevarnosti, da ju voda poruši in odnese in s solzami v očeh so njuni prebivalci reševali to, kar se je rešiti dalo.

Prva in neodložna potreba je, da država ali pokrajina nemudoma popravi cesto, ker je vsak prevoz po njej izključen, potem pa bo dolžnost vlade, da prisloži prizadetim, ki so utrpeli velikansko škodo, na pomoč z izdatno podporo.

Iz Kala. V četrtek okoli 9. ure zjutraj se je nad Kalom, Kopriševcem, Dolom in bližnjimi kraji na kanalskem utrgal oblak, ki je opustošil v par minutah vse njive, drevje in je le čudo, da ni bilo človeških žrtev pri tem strašnem nalivu.

V hipu so bili hudourniki polni, pota in kolovozi so postali potoki, voda je drla po hribovih in s hribov navzdol, odnašala je rodovitno zemljo, zasulava senožeti, rila je in podirala ceste, ki je na 3 km daleč nevpornaba. — Ponekod so kmetje komaj rešili živino iz hlevov, kamor je vdrla voda ter stala visoko po 1 1/2 meter.

se s seboj prašice, hlode, drevje, obenem je podiral mostove, odnašal njive, drevesa proti Avtu, kjer se izliva dalje v Sočo. Ljudje so bili vsi prestrašeni, zdelo se je, da se svet podira. Škoda je ogromna in še ne precejena. Bilo bi enako, kakor je bilo v Ločnici pri Škofji Loki, da ne bi imel Avšček globljo strujo. Merodajne oblasti se prosijo, da takoj izvršijo pregled na licu mesta v svrhu cenitve škode.

Poglavje brez konca. 71letni Anton Mlekuz iz Podgore je našel v petek v svoji delavnici železen predmet, iz katerega je hotel izdelati toporišče za svoj krivec (lovč). Ko je udaril po predmetu, je ta eksplodiral in ga ranil na levi roki, tako da se bo moral zdraviti v goriški bolnici približno dva tedna.

Odklivanje sanitarcev »Zelenega križa«. Danes zjutraj ob 10.30 se vrši v prostorih goriškega »Zelenega križa« odklivanje sanitarcv, ki so se izkazali z vestnim izvrševanjem službe tekom leta 1923-24. Imena odklivanecv prinesemo v prihodnji številki.

Iz Idrije. V torek dne 23. in v sredo dne 24. septembra t. l. se je vršil v dvorani hotela »Didi«, obakrat ob 8. uri in pol zvečer, koncert, katerega sta priredila pevski in godbeni odsek »Katoliške delavske družbe« in Idrijski s sledečimi sporedom: 1. Garibaldijeva koračnica, orkester; 2. P. H. Sattner: Pozimi iz šole, mešan zbor; 3. E. Stolz: Odboj, Ouverturna, orkester; 4. P. H. Sattner: Rušinske sanje, mali zbor; 5. P. H. Sattner: Pogled v nedolžno oko, moški oktet; 6. Offenbach: Hoffmannove pripovedke, Ouverturna, orkester. Deklamacija »Jeftejeva prisega« v italijanskem in slovenskem jeziku; 7. »Jeftejeva prisega«, mešan zbor (tenor, bas, sopran in alt solo ter s spremljevanjem orkestra). — Koncert je v splošnem dobro uspel. Če je bil orkester večkrat nekam pomanjkljiv, so pa pevске točke toliko bolj ugalje, osobito »Rušinske sanje« in težka skladba »Jeftejeva prisega«, pri kateri je sodelovalo 60 pevčv in pevčev ter okrog 30 članov orkestra, bile jako dobro izvajane. Videlo se je, kaj zmore vaja, disciplina in pridnost. Ker je bila velika dvorana hotela Didič oba večera polna domačega in tujega občinstva, je imela prireditelj poleg moralnega tudi gnoten uspeh. Idrijsani so splošno priznani ljubitelji petja in glasbe, in menda je malo krajev na Slovenskem, kjer bi imeli toliko pevskih in glasbenih talentov, in velika škoda je, da je prenehala lansko leto tako dobro pričetna glasbena šola pod vodstvom konservatorista g. Pahorja, kateremu je bilo onemogočeno nadaljnje bivanje med nami. Razpuščena je čitalnica, prepovedano delovanje telovadnih društev, odvzeti so nam razni prostori kakor Pivarna, nekdanji lepi prostori čitalnice, kjer se sedaj nahaja kr. podprefektura, ter rudniško gledališče, v katerih so se vršili koncerti, igre in podobne prireditve. Zato smo tembolj hvaležni vsem, ki nam v današnjih težkih časih nudijo kulturnega užika.

Poslano*) ZAHVALA

g. Aug. Raunik-u gen. zastop. zavarovalnice L'Union v Gorici, Corso V. E. 28, za pravilno in točno izplačilo odškodnine za moje pogorelo poslopje. Bač-Knežak, 7. 8. 1924.

Franc Sabec.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uređništvo la toliko kolikor mu zakon velevala.

Mali oglasi

MOTOR na bencin, zamakčen, 5 HP, v dobrem stanju, prodam radi selitve za L 1000.— Kačič Jozef, Brestovica, pri Trzinu (Monsalco- ne). 1226

SLUŽKINJA, zmožna vseh hišnih del, išče službo pri slovenski družini ali pri samostojnem gospodu. Salita di Greta 10-1. 1227

KREPKO, 17letno dekle z dežele, išče službe pri mali družini. M. Fabjan, Scorcola S. Pietro 85. 1221

KMECKO ženo za molžnjo krav, in druga poljska dela, iščem. Scorcola Cordaroli št. 272, Toros. 1222

HISA, s tremi prostori, kletjo in 150 sešnjev zemljišča, se proda v Škedinju, št. 756 1223

ORJENTALSKA metoda za odstranitev dlak. Hanum Haline se je povrnila iz Cafta. Via Zonta št. 5-III. 1224

ŠOFER, mehanik, išče službe takoj, tudi na deželi. Govori poleg slovenščine tudi italijansko in nemško. Čenjene ponudbe pod »Šofer« na upravništvo. 1225

30LETEN simpatičen gospod želi znanja z gospodično ali gospo v svrhu skupnih sprehodov. Ponudbe pod »Prehod« na upravništvo. 1218

MLADENIČ želi znanja v svrhu ženitve z dostojno gospodično do 24 let staro, ki bi imela precejšnjo svoto denarja za razvoj trgovine. Tajnost zamakčena. Samo resne ponudbe pod »Sreča« na upravništvo. 1219

EGIPTOVSKI grafolog pove preteklost in prihodnost, Corso Garibaldi 14-I, desno 1220

LEOPOLD OBLAK & Co v Il. Bistrici, išče uradnika, kateri je popolnoma večer knjižvodstva, in drugih pisarniških del, katere obsegajo: Stavbno obrt, in električno centralo. Reflektira se na popolnoma zmožne in zanesljive osebe. Znanje slovenskega, italijanskega in nemškega jezika neobhodno potrebno. Stanovanje prosto. Plača po dogovoru. Nastop takoj. 1228

LEPA HISA s trgovino in pekarijo v prometnem kraju v zeleni Stajerski je na prodaj radi bolezni. Eventuelno se proda tudi sama pekarija. Primorci ne zamudite lepe prilike! Naslov: Anton Naglič, Store. Jugoslovija. 1231

TRGOVINA jestvin, staroznana, z gotovim delom, se proda takoj. Naslov pri upravništvu. 1229

BABICA, diplomirana, sprejema noseče dneвно. Na željo zdravniška pomoč. Govori slovensko. Via Bosco 10- 1230

PROFESORSKA ROBBINA sprejme par mlajših dijakov ali dijakinj v popolno oskrbo. Strogo nadzorstvo in šolska pomoč. Gorica, Via Morelli 3. 1232

POROČNA SOBA iz bukovega lesa, nova, svetla, se ugodno proda. Ogleda se jo lahko danes ob 12. ure pri mizarju v ulici P. P. Vergerio 232. 1233

CENJENEMU občinstvu priporoča svojo dobroznano krojačnico A. Jug. Trst, Via Udine 65. 1165

DOBRODOČA PEKARNA na deželi se proda. Naslov pri tržaški in goriški upravni »Edinosti«. 1207

UCENEC, zmožen popolnoma italijanskega jezika, se sprejme v manufakturno trgovino. Ponudbe pod »Učenec« na upravništvo. 1208

HISO, z dobro idočo gostilno ali trgovino jestvin, kupim. Eventuelno vzaem v najem. Ponudbe pod »40.000« na upravništvo. 1212

PROSTOR za mesnico, ki bi bil pripravljen do spomladi, se išče na Krasu, najraje v Stanje-lu. Naslov pri upravništvu. 1211

DVA UCENCA in poldelavci, se sprejmejo za kovaško obrt. Fischer, Rojan, Via dei Moretti 72. 1214

GOSPODIČNO, večžo italijanske stenoditilografije, išče za takojšnji vstop tržaška trdka. Prednost imajo večše slovenščine in nemščine. Ponudbe z navedbo zahtev pod »Resnost« na upravništvo. 1217

KDOR ŽELI V JUGOSLAVIJI popolnoma varno in dobičkasno naložiti denar, naj se obrne na Gospodarsko pisarno d. z. o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica 1. 36/2

GLASOVIRJE v vsakem stanju popravlja, uglašuje, kupuje in cenj. Pečar, Trst, Via Molino a vento 5, III. 7

KRONE Lit. 1.92, goldinarji 5.15. Večje množine po ugodnih cenah. Via Ponderes 6-I. 20

SLOVENSKA brivnica, Piazza Oberdan, se priporoča cenj. občinstvu. Saško in Ivancič. 1082

IZUCEN VRTNAR, za oskrbo vrta in gojitev drevja se išče takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Nastop službe takoj. Kdor se razume pri čebelarstvu ima prednost. Naslov pri upravništvu. 1188

TRGOVINA z mešanim blagom in trafiko, edina v okraju, na zelo prometni cesti, se proda. Eventuelno se da tudi v najem. Naslov pri upravništvu. 1190

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Zdravnik na razpolago. Dobra postrežba. Govori slovensko. Tajnost zamakčena. Slavec. Via Giulia 29. 968

Naša zavarovalnica „UNION“

je največja svetovna zavarovalnica Delniški kapital Fr. 20 Milijonov, zav. kapitali v veljavi čez 70 Milijardov Fr. Ustanovljena 1828.

Generalni zastopnik

AVGUST RAVNIK - GORICA Corso V. E. 28, I. 444

— Zastopniki se še sprejemajo. —

Oprostite!

Rabite mogoče kako odvajalno sredstvo?

Vzemite čokoladni bonbon »Arriba« ki je izborno odvajalno sredstvo,

pripravljeno iz najboljših mlečne čokolade. Vsled svojega izbornega okusa ugaja

odraslim in otrokom.

Pozor na ime ARRIBA! — V rudečih zavitkih. — V vseh lekarnah po 50 cent.

PODLISTEK

W. Collins:

BREZ IMENA

Roman.

»Vsaka sprememba mi je dobrodošla.« je rekla Magdalena, »če me reši družine gospe Lecomant in njenega gospodarja. Naj bo, kakor vi hočete.«

»Dobro.« je rekel on. »razumeva se kot običajno. Vidim, da ste utrujeni in zato vas ne zadržujem več.«

Hotel ji je odpreti duri, toda na pol poti se je ustavil ter se vrnil.

»Dovolite mi, da uredim stvar z dekle. V resnici ne morete ležati v postelji in zato moramo poskrbeti, da ne bo dekle kaj izdalo, ni pa potrebno, da se ji odkrijemo. Rekli bi bom, naj reče, da ste bolni tako kakor bi rekla, da niste doma, če bi nameravali zavrniti neželjene obiske. — Oprostite, vi hočete v sobo gospe Wragge, namesto v svojo!«

»Ze dobro.« je rekla Magdalena. »Osvoboditi hočem gospo Wragge iz najslabše sobe v hiši in jo vzeti s seboj gori.«

»Za ta večer?«

»Za prihodnjih štirinajst dni.«

»Ali si mislite resno naprtni mojo ženo za celih štirinajst dni?« je vprašal kapitan tibo.

»Vsa gospa je edina nedolžna oseba v tej hiši grehal.« je rekla v strastnem izbruhu. »Moram in hočem imeti go pri sebi.«

»Prosim vas, nikar se ne razburjajte.« je

G. DOLLINAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje, pisalnega i. t. d. papirnatih vrečic ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 16

JODOPARILLINA

CISTI KRI

Lepo posestvo

pri Mariboru ob železnici, obsegajoče okrog 40 aralov sveta, z enonadstropno vilo (stanovanje za razpolago) pristavo, vinčarijo, žganječalnico itd. v polnem obratu se proda po zmerni cenj. — Polasnila daje Vosič naslednik, Maribor, Slomškov trg 16. (590)

IZŠEL

Je

„VEDEŽ“

za leto 1925.

Delavsko konsumno društvo pri Sv. Jakobu v Trzinu vključena zadruga z omejenim poročtvom vabi svoje zadružnike na

izredni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 12. oktobra 1924., ob 10. uri, v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Volitev načelnštva.
2. Volitev nadzorništva.
3. Slučajnosti.

591 ODLOR.

Učite se

JEZIKOV v ŠOLI BERLITZ

SVETOVNI ZAVOD ustanovljen l. 1878

Praktičen način učenja
Praktična slovnica
Konverzacija
Trgovsko dopisovanje
Slovstvo
Zasebne lekcije in v skupinah
Urad za prevajanje

1. oktobra novi poletni tečaj.

Vpisovanje dnevno od 9 do 21

ob nedeljah od 11 do 12

TRST, via Torre Bianca št. 21, TRST

GIUSEPPE SPECHAR - TRST

Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini

naznanja cenjenim odjemalcem, da je prejel

veliko izbero tu- in inozemskega blaga

za moške in ženske obleke po konkurenčnih cenah.

Specialiteta: ANGLEŠKO in ČEŠKO BLAGO.

10

Privatna klinika Dr. CICERO

Telefon 15 v POSTOJNI Telefon 15

za vse bolezni izvzete nalezljive.

ŽARKI X

Kabinat za električno zdravljenje Laboratorij za analizo

Sobe z eno posteljo in skupne sobe z vsem modernim komfortom: Termosifone, svetloba, kopeli (561)

Postrežba hitre in ekonomične pomoči, v bližnjih vaseh z lastnim avtomobilom.

teresu zapeljane mlade dame prevzela nase odgovornost, da privatno dožene njeno istovetnost, o čemer bo obvestila starejšo sestro.

Kako dobiti pravi naslov za to pismo ji ni delalo težav. Ker si je zapomnila naslov odvetnika, ki je imel za časa Mihaela Vanstoneja zadevo sester v rokah, je naslovila pismo na »gospico Vanstone potom gospoda Pendrila v Londonu.« To pismo je zaprla v kuverto z naslovom na odvetnika Noela Vanstoneja.

»Sedaj jo imam!« je pomislila gospa Lecomant, ko je zaprla pismo v miznico, da ga jutri odda lastnoročno na pošto.

Naslednjega jutra je prišel iz Sea-View-Cottage sluga, ki je v imenu svojega gospoda vprašal, kako se počuti gospiča Bygrave. Kapitan Wragge je odgovoril, da je gospiča Bygrave tako slaba, da ne more iz sobe.

Popoldne se je oglašil gospod Noel Vanstone sam, ko je na svojem izprehodu šel mimo: gospiča Bygrave ni bila nič boljše. Vprašal je tudi, če bi mogel govoriti z gospodom Bygravejem. Kapitan, ki je bil tudi na to pripravljen in ki je bil mnenja, da daljša nestrpnost gospoda Noela Vanstoneja ne more nič škodovati stvari, je dal po dekli sporočiti: gospod Bygrave prosi zamere, ker ni razpoložen za sprejemanje obiskov.

Naslednjega dne so se ponovile poizvedbe. Zjutraj je bil odgovor: »Nekoliko boljše: popoldne: gospod Bygrave je ravnokar odšel.« Zvečer je postal Noel Vanstone neznošen in gospa Lecomant je morala zbrati vso svojo potrpežljivost in vzdržljivost, da bi ga ne užalila.

„Splošno slov. žen. dr. v Gorici“ naznanja, da se prenese odborova seja, ki bi se imela vršiti v sredo dne 1. okt., na soboto dne 4. okt. ob 4ih pop. Nujno je potrebno, da se je udeležijo vse odbornice in njih namestnice ter odsek za dobrodelnost in ročna dela.

Književnost in umetnost

„Vedež“, splošni žepni koledar za leto 1925 je izšel.

„Vedež“ vsebuje običajni, točno urejeni koledar, nebesna znamenja, prerokuje vreme, navaja vse pomembne dneve v letu, nedeljske evangelije ter lunine spremembe.

Nadalje podaja „Vedež“ natančno urejene poštno pristojbine za tu — in inozemstvo ter vse finančne pristojbine, ki so v veljavi v Julijski Krajini.

Sledijo zanimive tabele za množice, za preračunavanje metrov v sežnje in obratno ter druge zanimive mere.

Sledi nato točno urejen seznam sejmov Julijske krajine ter velepotrebni kazipot po Trstu in Gorici.

Naš stari in priljubljeni znanec Pavliha se tudi letos oglašja! Prehodil je vsa Evropa, se zanimal za vse važnejše dogodke in izpremembe, poslušal je razgovore in modrovanja velikih mož, a slednjič se je vrnil k nam ter nam v svojem resnem in obenem šegavem tonu pripoveduje o vsem, kar je videl in slišal po širokem svetu.

O kako radi ga bodo poslušali čitatelji „Vedeža“, saj nihče ne zna tako lepo po domače v kratkih in jedrnatih besedah naslikati ves politični položaj Evrope.

Nato sledi nekaj besed v proslavitev stoletnice našega Prešerna ter nekaj njegovih besed. A „Vedež“ se spominja tudi Slomškove stoletindvajsetletnice ter nam navaja tudi nekaj njegovih rekov.

Se vse polno drugih zanimivosti prinaša „Vedež“ in tudi letos ni pozabil svojih krepkih in jedrnatih smešnic, ki nam bodo kratile čas.

Svojim zvestim čitateljem je „Vedež“ letos zopet obljubil 50 krasnih daril.

Ker je „Vedež“ tako vsestransko zanimiv in koristen, ga prav toplo priporočamo našemu ljudstvu.

Oblika je prav lična, letos se dobi le v platno vezanega za lire 3.50 (predprodajni dobi znanen popust) pri založništvu J. Štoka Trst Via Milano 37 in v vseh glavnih trgovinah Julijske Krajine.

Loterijske številke

izžrebane dne 27. septembra 1924.

Bari	75	66	69	77	40
Firenze	47	45	69	44	35
Milano	70	73	6	11	45
Napoli	10	43	89	41	46
Palermo	24	46	18	10	53
Roma	42	33	39	63	69
Torino	83	51	23	42	56
Venezia	59	85	46	64	19

Gospodarstvo.

UPAVANJE IN NJEGA ZLE POSLEDICE ZA NARODNO GOSPODARSTVO

(Glej „Edinost“ od 18., 21. in 25. t. m.)

Vzbujati med ljudstvom pravi smisel do stedenja — v to so poklicani v prvi vrsti naši denarni zavodi, posebno pa naše denarno združništvo, ki je razmreženo čez vse dele naše male domovine. Vsak član naše družbe si mora biti v svesti, da predstavlja mala stotinka kapljice človeškega znoja, da je v eni liri utelešeno toliko in toliko človeške energije, ki je nastala iz krvi ustvarjajočega, bodisi umnega ali ročnega delavca, ki lahko večkratno obroditi, ako je previdno in smoteno uporabljena. Naši narodni denarni zavodi si morajo postaviti za cilj, da zberejo po možnosti vse še tako male in četudi kratkodobne prihranke v svoje rezervuarje in da jih vodijo od tu s previdno narodno-gospodarsko politiko, zopet v tok naše produkcije. Naše ljudstvo mora svedo dobiti v svoje denarne zavode popolno in neomajno zaupanje, katerega se morejo ti izkazati tudi vredne. S primernim obrestovanjem vseh še tako majhnih vlog morajo vzbuditi med ljudstvom naravnost naagon do stedenja, kateri ni kapitalističen, ampak kulturni pojav. Vsaka stotica, ki bi mrtva ležala v skrinjici gospodinje ali tičala v gospodarjevi listnici, mora najti pot do denarnega zavoda. S tem bi se hitro širilo število kontokorentistov in mogel bi se tudi med našim ljudstvom v kratkem času vpeljati, vsaj za večje izdatke, način brezdenarnega plačevanja, bodisi potem čekov, ali kar je še popolnejše, potem zira, tako da bi ne bil denar prenašalec bakterij, ampak pospeševatelj gospodarskega prometa in služil tako svoji eminentni narodno-gospodarski funkciji.

Imamo tu že svoje konsume, kateri so po pravilih in zadržanem bistvu naravnost primorani prodajati proti takojšnjemu plačilu. Ravno pri njih se je pa v tem pogledu mnogo grešilo. Voditelji tega konsumnega gibanja naj vendar enkrat izprašajo svojo vest in naj se zavejo nevarnosti, ki preti gospodarstvu, posebno pa našemu malemu kmetu, za katerega so konsumi v prvi vrsti ustanovljeni, da se z gojenjem upavanja, četudi ne izvira iz političnih, ampak idealnih ozirov, kopije grob ne samo za združništvo, temveč tudi onemu, ki ga je poklical na pomoč.

Pa tudi trgovci same mora boj proti upavanju, če ne že iz splošnih, pa vsaj iz zasebnih interesov zanimati. Tudi naš trgovec in rokodelc morata iskati sredstev, ki bi zastavila zavore tej ugonobljajoči reki. Tudi oni ne smejo več vegetirati in križemrok čakati toka, ki jim izpodnese tla. Upavanje naj jim ne bo sredstvo v konkurenci, temveč naj jim bo povod k združenju za skupen in smoten nastop proti njemu. Naloga dajati kredit spada edino v delokrog denarnih zavodov. To načelo mora vsak trgovec, ki je v neposrednem stiku s konsumenti, napisati na najvidnejši prostor svoje trgovine in se po njem tudi ravnati.

Ako bi bil prisiljen konsument pod takimi pogoji iskati konsumnega kredita pri denarnih zavodih, tedaj naj mu dovoljena kredita ne izplačajo v gotovini, temveč naj ga akreditirajo v svojih knjižah ali pa

pri njegovem trgovcu, tako da konsument ne pride v efektivno posest denarja, ki bi ga gotovo mamila k izdajanju, ampak da mu služi kot plačilno sredstvo, za res potrebne življenske potrebščine.

Morda se bodo zdeli marsikomu ta izvajanja prestroga, ali pa se jim bo očitala enostranost, češ propagirati hočejo boj zoper upavanje, ne da bi se pri tem dotaknili najvažnejšega vzroka, ki sili našega človeka, da se upavanja poslužuje, to je — slabo gospodarsko stanje našega naroda. Kar se tiče strogosti, si dovoljujemo opozoriti eventualne nasprotnike te propagande na nevarnost, ki preti našemu ljudstvu radi zadolževanja potem upavanja, in uvideli bodo, da je upavanje mnogo hujše zlo, kakor nasvetovana pota in sredstva v boju proti njemu. Kar se pa poslednjega tiče — nepovoljno gospodarsko stanje našega ljudstva — moramo pripomniti, da je dalo ravno to žalostno gospodarsko stanje povod predstoječim razmotrivanjem. Ako bi ne bilo naše gospodarsko stanje tako, kakor je, temveč tako, kakršnega bi si želeli, potem bi sploh ne obstojal problem upavanja za naše ljudstvo. Pri proučevanju vsakega problema, posebno onega gospodarskega značaja, moramo vzeti dejstva kakor stojijo in obdelovati zanišljen predmet kolikor mogoče samostojno, da se pri tem ne izgubimo v labirintu vprašanj. Pomagajmo zdraviti naše narodno-gospodarsko telo z vsemi sredstvi, ki so nam na razpolago in izogibajmo se dejanj, katera pomagajo naš gospodarski položaj slabšati, ter ne zabimo pri tem, da je boj proti upavanju ena najvažnejših izmed perečih nalog. — (Konec).

Narodni gospodar.

Tržaška kmetijska družba v Trstu ima v zalogi naslednje kmetijske potrebščine: Poljska, vrtna in cvetlična semena, detelje, trave; umetna gnojila: Tomaževo žlindro, superfosfat, kalijevo sol, klajno apno za živino, otrobe, plugje, šape, gnojne vile, motike, srpe, med in razne druge gospodarske potrebščine.

Kmetovalce, ki so naročili pri nas Tomaževo žlindro, a jo še niso dvignili, vabimo, da jo čimprej dvignejo.

Blago se nahaja v skladišču ulice Raffineria št. 7.

Tržaška kmetijska družba v Trstu ulica Raffineria 7.

DAROV!

Ob priliki birme v družini Ravbar v Vogljah pri Repentabru nabrala vesela družba L. 33. — za „Solsko društvo“. Denar hrani upravništvo. Ob priliki prijetnega dogodka daruje „Tržačanka“ L. 50. — „Dijaški Matici“. Denar hrani upravništvo. V spomin pok. brata oziroma strica Jurija Čok, daruje družina Ivana Čok L. 20 lonjerski podružnici Sol. društva. (Denar hrani blaginčarka).

Berzna poročila.

ogrške krome	0.0290	0.0310
avstrijske krome	0.0320	0.0380
čehoslovaške krome	0.67 90	68.30
dinarji	21.50	31.80
leji	11.25	12. —
marke	29.65	22.80
dolarji	129.50	129.50
francoski franki	119.75	129.50
švicarski franki	435. —	435. —
angleški funti papirnat	101.75	101.95
Benečijske (vojnoškodninske) obveznice	82.80	82.80

Zlato, srebro, krone, platin, zobovje

kupuje

Zlataria Albert Povh
Trst, Via Mazzini 46 (25)

Starodavna tovarna tehnič. utež in mer
Giuseppe Florenz & Co

z zalogo in delavnico za poprave

v Via Ant. Caccia 6, Telefon 13-64
naznanja svojim cenj. odjemalcem, da so se dopustile vse tehnične za trgovske potrebe sistema „Florenz“ k mirosodni poskušnji glasom metričnega pravilnika, ki je stopil v veljavo s 1. januarjem 1924, tudi v novih pokrajinah.

Popravila se izvršujejo točno in po zmernih cenah. 414

MIRODILNICA

MARIO FERLIN
Sv. M. Magd. zgornja 2 Bivio. Tel. 774

prodaja na debelo in drobno. 10

Barve, laki, čopiči, šipe, žebliji, cement, sadra itd. Postrežba na dom.

Bogata izbira slikar. vzorcev (štampov.) Velika izbira cepilnih potrebščin.

vsem kar drugi kupijo, prodajo ali popravljajo, vas postreže vaša edina urarna in zlatarna
Piazza Garibaldi št. 2/1
„ Telefon 3-29. “

POVH ALOJZIJ

ANTONIČ IGNAC

krznar

Trst, Via Arcata št. 16 III., stopnice 1

Sprejema vsake vrste naročil in popravi kožušarine. — Suknje moške in ženske, colliers, ovratniki, serpe itd. itd.

Priporoča se slovenskim gospem

!! Na obroke !!

Moške in ženske obleke izdelane in po meri, bogata izbira tu- in inozemskega blaga, plaščev, paletots, površnikov, dežnih plaščev, obuvala, klobukov, ženskega perila itd.

Lastna krojačnica za ženske obleke. - Cene in pogoji najudobnejši!!

Prvovrstna krojačnica za moške obleke

Viale XXX oktobra 3, I. Tel. 39-20

NB. Trdka ex „Providenza“ Via Giannina 15 se je združila z nabo.

Zobozdravniški ambulatorij Dr CICERO

v privatni kliniki v Postojni

Tehnični ravnatelj Jak Fridmann

Vsako delo z jamčeno Cene zmerne

Sprejema od 9-12 in 16-19

Podružnici: (562)

v Vipavi in v So. Petru na Krasi

Direktni uvozi

Pohištva

Nepretrgani dohodi

M. STEINER

d. z o. z.

Via Geppa 17 - Via Paullana 1

Vogal Piazza Stazione.

Poročne sobe 50 različnih vrst. Spalne sobe za eno osebo. Obične sobe z usnjatimi stolicami, 20 različnih vrst.

Pisane, velikanke izbora.

Sobane.

Kuhinje popolne in posamezni deli.

Pisane mize in druga oprema za urade navadne in ameriške mize in stolice.

Pohištvo, posamezni kosi.

po tovarniških cenah.

Najboljši vir nakupa za preprodajalce, gostilničarje itd. Pošiljate na deželo z jamstvom.

M. STEINER d. z o. z.

Via Geppa 17 - Via Paullana 1

Vogal Piazza Stazione.

Velika skladišča v prosti luki brez carine.

„ŠIRITE EDINOST“

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Glavnica in rezerva Dinarijev 60.000.000. —

Telefon: 5-18, 22-98

PODRUŽNICA V TRSTU

CENTRALA V LJUBLJANI

Glavnica in rezerva Dinarijev 60.000.000. —

Telefon: 5-18, 22-98

Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4 %, na tekočih računih po 4 1/2 % vezane vloge po dogovoru. - Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice:

GORICA, Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor

Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo

Blagajna je odprta od 9 1/2 — 12 1/2 in od 14 1/2 — 16

Podružnice:

Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.

Delniška glavnica Lit. 15.000.000. — popolnoma vplačana.

Glavni sedež: TRST, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača).

Podružnice: ABBAZIA — FIUME — MILANO — ZARA.

Eskoptira trgovske menice. Daje predujme na blago, vrednostne papirje.

Jamči italijanske kredite v Jugoslaviji in jugoslovenske kredite v Italiji ter eskoptira tozadevne akcepte.

Otvorja akreditive za nakup blaga. Inkasira menice in račune. Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Izvršuje nakazila v dinarjih na vseh trgih Jugoslavije.

Sprejema vloge v Lirah in Dinarijih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru. — Sprejema vloge na vložne knjižice ter jih obrestuje po 4 % neto.

Najboljši šivalni stroji so

I. R. I.

Najboljši material.

Največje jamstvo.

Brezplačen pouk v vezenju. Posebni stroji za šivanje in vezenje L. 570. —, zaklopi z dvema predalom L. 720. —. Izbera inozemskih strojev po najzmernejših cenah.

Zaloga šivalnih strojev in potrebščin

24 Cervellini, Trst, Via G. Carducci 27

Na zahtevo se pošljejo ceniki.

Trdka

Giuseppe Struchel

Trst, Via Mazzini, vogal Via S. Caterina

Velika prodaja ob priliki

BIRME

vseh vrst bele in barvane volne, svile, bombaževine, kakor tudi nogavic, rokavic, pajčolanov, cvetlic, čipk itd.

— po tovarniških cenah —

ŽIVNOSTENSKÁ BANKA

Sredilnica v Pragi Podružnica v Trstu Ustanovljena 1. 1869

Lastna palača: Ulica Roma 7

Delniška glavnica Kč 200.000.000. —

Rezerve Kč 131.600.000. —

PODRUŽNICE: Mil. Bolestav, Bratislava, Brno, Německý, Brod, Česká Budějovice, Hodonin, Hradec Králové, Jihlava, Karlovy, Vary, Klatovy, Kolín, Liberec, Kladno, Mladá, Olomouc, Mor. Ostava, Roudnice, Písek, Plzeň, Prostějov, Tabor, Teplice-Sanov, Trst, Ústí n/L, Dunaj, Opatowitz, — AFFILIJACIE v Neníš Avstriji, Jugoslaviji, na Poljskem in na Ogrskem.

BLAGOVNI ODDELEK

SAFES

Izvršuje vse bančne posle pod najboljšimi pogoji. — Izdaja nakaznice (vaglia) Banca d'Italia prosto provizijo.

Brzojavlj. ŽIVNOSTENSKA - Trieste

TELEFONI: 1078, 1089, 2167, 4312.

Pohištvo

Gelosa Beniamino & Figli

naznanja cenjenim odjemalcem, da se je preselila s svojimi bogatimi skladišči v velike prostore v Via Carducci št. 20 (Nova palača zavarovalnice Assicurazioni Generali) STALNA RAZSTAVA.